

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 38P/17/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122201932
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Dunčková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122201932.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Anovčinovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: D. R., Q.. XX.XX.XXXX a P. R., Q.. XX.XX.XXXX, obe deti bytom ako matka, t.č. Centrum pre deti a rodiny R., v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, deti rodičov - matka: R. R., Q.. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., t.č. X. X, W. a otec: N. R., Q.. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXXX/XX, K., t.č. X. X, W., obaja rodičia zastúpený Mgr. Ing. Jurajom Trokanom, advokátom, so sídlom Vajanského 10, Bratislava, o zverení maloletých detí do náhradnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi D. R., Q.. XX.XX.XXXX a P. R., Q.. XX.XX.XXXX s ich umiestnením do Centra pre deti a rodiny R., so sídlom R. XX, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej D. G. P., na každú osobitne, sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred zariadeniu, v ktorom sú maloleté deti umiestnené.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej D. G. P., na každú osobitne, sumou vo výške 50,- Eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred zariadeniu, v ktorom sú maloleté deti umiestnené.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresnému súdu Trnava bol dňa 04.04.2022 doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany (ďalej len „ÚPSVaR Piešťany“), pracovisko Hlohovec na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa maloleté deti, D. a P. zverujú do ústavnej starostlivosti Detského domova R. XX. V návrhu uviedli, že dňa 19.05.2021 vydal Okresný súd Trnava na návrh UPSVR Piešťany, pracovisko Hlohovec uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia pod sp. zn. 12PPOm/1/2021. Dôvodom vydania neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že maloleté deti matky R. R., prešli psychologickým posudkom, ktorý bol vypracovaný na žiadosť vyšetrovatelky Okresného riaditeľstva policajného zboru (ďalej len „OR PZ“) v Trnave pod Č.: K.-XXX/X-T.-W.-XXXX, na základe trestného oznámenia, ktoré podala matka na starého otca maloletých z otcovej strany, za sexuálne zneužívanie maloletej D.. Z výsledkov psychologického posudku vyplynulo, že u maloletých detí je plne rozvinutý CAN - syndróm týraného a zanedbávaného dieťaťa. Na základe posudku teda UPSVR Piešťany, pracovisko Hlohovec podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým sa maloleté deti dočasne zverujú do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, a to do O. Y., Q..K., U. XX/A, Q.. Súčasne

súd začal konanie o uloženie výchovného opatrenia. Dňa 12.07.2021 súd nariadil nad maloletými deťmi výchovné opatrenie, a to pobyt v O. Y. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom a úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí, v trvaní 6 mesiacov s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia. V súčasnej dobe sú maloleté deti umiestnené v O. Y. T. Q. - R. Š.. Deti sú na prostredie centra adaptované. Boli u nich pozorované príznaky a prejavy syndrómu CAN. V súvislosti so syndrómom CAN bola maloletým deťom poskytnutá krízová intervencia a t.č. sú maloleté deti stabilizované. Centrum Y. v Záverečnej správe uvádza, že je v najlepšom záujme detí zabezpečiť v krátkom časovom horizonte starostlivosť v čo najprirodzenejšom prostredí, formou umiestnenia v profesionálnej rodine. Umiestnenie detí v pôvodnej rodine je pre nich naďalej ohrozujúce, preto Centrum odporúča prípravu a zápis maloletých detí do zoznamu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť.

2. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 38P/17/2022-15 zo dňa 07.04.2022 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil zariadeniu Centrum Y., n.o. so sídlom U. XX/A, Q. odovzdať maloleté deti D. G. P. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny R.G., Y. Y. R. XX, ktoré neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej (výrok I.). Súd zároveň začal konanie vo veci nariadenia náhradnej starostlivosti (II.) a maloletým deťom ustanovil ako opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec (výrok III.). Neodkladné opatrenie bolo nariadené z dôvodu, že vzhľadom na prebiehajúce trestné konanie voči matke pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby nebolo z hľadiska bezpečnosti detí ich okamžité navrátenie do rodinného prostredia možné. Pre ďalší zdravý psychický a fyzický vývoj a vývin detí je potrebné stabilné a bezpečné prostredie, pričom umiestnenie detí v profesionálnej je možné po ich umiestnení v Centre pre deti a rodiny R..

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, a to návrh ÚPSVaR Piešťany, pracovisko Hlohovec zo dňa 01.04.2022, správa Centra Y., n.o. zo dňa 31.03.2022, lustrácie rodičov v Registri obyvateľov, Sociálnej poisťovni, uznesenie Okresného súdu Trnava č.k. 38P/17/2022-15 zo dňa 07.04.2022, oznámenie CDR R. zo dňa 12.04.2022, správa ÚPSVaR Nové Zámky zo dňa 06.05.2022, správa ÚPSVaR Trnava zo dňa 06.05.2022, odpoveď zo dňa 16.06.2022, odpoveď zo dňa 20.06.2022, potvrdenie o prijíme zo dňa 17.06.2022, potvrdenie o prijíme zo dňa 28.06.2022, správa CDR R. zo dňa 19.07.2022, odpis z registra trestov matky a otca, správa ÚPSVaR Piešťany, pracovisko Hlohovec zo dňa 24.08.2022a zo dňa 06.09.2022, správa OR PZ v Trnave zo dňa 22.08.2022, znalecký posudok č. XX/XXXX a č. XXX/XXXX, správa CDR R. zo dňa 09.09.2022, lustrácia rodičov v CESDAP, výpis zo živnostenského registra otca zo dňa 13.09.2022, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 12P/35/2021 a sp.zn. 4T/75/2020, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

4. Maloleté deti D., Q.. XX.XX.XXXX a maloletá P., Q.. XX.XX.XXXX pochádzajú z manželstva ich rodičov. Okrem maloletých detí pochádza z manželstva rodičov aj maloletý G. Q.. Podľa tvrdenia otca maloletých, však on nie je jeho otcom. Maloletý G. Q. bol uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 16P/23/2022-29 zo dňa 28.03.2022 zverený do predosvojiteľskej starostlivosti budúcich osvojiteľov. Matka má ešte jedno dieťa, a to Y. Č., Q.. XX.XX.XXXX, ktorý je umiestnený v náhradnej rodine.

5. Unesením Okresného súdu Trnava č.k. 12PPOm/1/2021-19 zo dňa 19.05.2021, bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým sa maloleté deti D. G. P. dočasne zverujú do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do O. Y., n.o. (výrok I.). Matke maloletých detí bola uložená povinnosť maloleté deti odovzdať do Centra Y., n.o. (výrok II.) a zároveň bolo ex offo začaté konanie o uloženie výchovného opatrenia (výrok III.). Uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 12P/35/2021-14 zo dňa 12.07.2021, právoplatným dňa 13.10.2021, bolo nad maloletými deťmi nariadené výchovné opatrenie, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletým a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletým deťom, a to v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia (výrok I.). Rodičom maloletých detí bola uložená povinnosť spolupracovať s Centrom Y., n.o. a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec (výrok II.).

6. Zo správy Centra Y., n.o. zo dňa 31.03.2022 (č.l. 3) vyplýva, že maloleté deti sa na prostredie a podmienky Centra dobre adaptovali. U detí boli pozorované príznaky a prejavy syndrómu CAN, v súvislosti s čím bola maloletým deťom poskytnutá krízová intervencia, t.č. sú deti stabilizované. V Centre je maloletým deťom poskytovaná komplexná starostlivosť, vrátane komplexnej psychologickej

starostlivosti. Deti sú v telefonickom kontakte s matkou a otcom a tiež sa uskutočnili aj osobné stretnutia s rodičmi za prítomnosti zamestnancom Centra. Podľa informácii z ÚPSVaR aj OR PZ v Trnave voči matke detí prebieha trestné konanie vo veci týrania blízkej a zverenej osoby. Rodičia deklarovali záujem o starostlivosť o maloletú D. G. P., ale vzhľadom na aktuálne prebiehajúce trestné konanie a súčasné podmienky na strane rodičov (rodičia žijú v spoločnej domácnosti) to nie je z hľadiska ochrany a bezpečnosti v najlepšom záujme detí. Pre zdravý vývoj maloletých detí je v ich záujme zabezpečiť v krátkom časovom horizonte starostlivosť v čo najprirodzenejšom rodinnom prostredí formou umiestnenia v profesionálnej rodine a následne v prípade, ak by umiestnenie maloletých detí v pôvodnej rodine bolo naďalej ohrozujúce, odporúčajú prípravu a zápis detí do zoznamu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť.

7. Z odpisov registra trestov rodičov maloletých detí zo dňa 03.08.2022 (č.l. 66 a č.l. 74) vyplýva, že otec má 7 záznamov a matka 1 záznam.

8. Zo správy ÚPSVaR Nové Zámky (č.l. 35) a ÚPSVaR Trnava (č.l. 37) zo dňa 06.05.2022 vyplýva, že matka ani otec nie sú príjemcami pomoci v hmotnej núdzi a nie sú im vyplácané žiadne štátne sociálne dávky ani peňažný príspevok.

9. Z odpovede INDEX NOSLUŠ, s.r.o. zo dňa 16.06.2022 (č.l. 44) vyplýva, že otec pracoval ako skladník v období od 16.03.2022 do 24.03.2022 s príjmom vo výške 236,88 Eur v čistom. K ukončeniu pracovného pomeru došlo v skúšobnej dobe.

10. Z odpovede ADECCO Slovakia, s.r.o. zo dňa 20.06.2022 (č.l. 47) vyplýva, že matka mala zmluvu na trvalý pracovný pomer v trvaní od 25.02.2022 do 31.10.2022. Prácu vykonávala na pozícii pracovník návratového a distribučného centra. K ukončeniu pracovného pomeru došlo dňa 13.05.2022 z dôvodu neuspokojivej pracovnej dochádzky. Za obdobie od 25.02.2022 do 13.05.2022 dosiahla priemerný čistý príjem vo výške 321,95 Eur. Počas tohto obdobia bola dočasne práceneschopná v období od 28.03.2022 do 01.05.2022 a od 10.05.2022 do 13.05.2022.

11. Z odpovede PCA Slovakia, s.r.o. zo dňa 17.06.2022 (č.l. 48) vyplýva, že otec bol zamestnaný na dobu určitú od 05.03.2022 do 29.03.2022. pracovný pomer bol ukončený na základe dohody v skúšobnej dobe. Jeho príjem za uvedené obdobie bol 306,70 Eur v čistom.

12. Z odpovede Minutes s.r.o. zo dňa 28.06.2022 (č.l. 50) vyplýva, že otec zamestnaný na základe dohody o vykonaní práce v období od 28.04.2022 do 06.06.2022, pričom jeho čistá mzda za uvedené obdobie bola vo výške 761,82 Eur.

13. Z odpovede OR PZ v Trnave zo dňa 22.08.2022 (č.l. 79) vyplýva, že trestné konanie vo veci Č.: K.-XXX/X-T.-W. (trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, kde je obvinená matka maloletých) naďalej prebieha a predpokladaný termín ukončenia je do konca septembra 2022.

14. Zo znaleckého posudku č. 107/2021 vypracovaného znalkyňou R.. M. U. (č.l. 93) z trestného konania vypracovaného dňa 03.12.2021 vyplýva, že maloleté deti nie sú schopné reprodukovať udalosti, ktoré zažili v čase, keď žili s matkou v spoločnej domácnosti. Nemajú k tomu dostatočne rozvinuté percepčné a kognitívne funkcie vzhľadom k ich veku ako aj ku skutočnosti celkového zaostávania vo vývine. Maloletá D. zaostáva vo svojom vývine o cca 2 až 2,5 roka, jej mentálny vek dosahuje úroveň fyzického veku cca 2 roky. Jej osobnosť je emočne aj sociálne deprivovaná v dôsledku zanedbaného, málo podnetného sociálneho prostredia. Maloletá P. zaostáva vo svojom vývine o cca 1 rok, jej mentálny vek dosahuje úroveň fyzického veku cca 2 roky. Jej osobnosť je emočne aj sociálne deprivovaná v dôsledku málo podnetného, zanedbaného sociálneho prostredia. Obidve maloleté deti trpia sociálnou a emočnou depriváciou v dôsledku zanedbaného sociálneho prostredia, chýba u nich spätná väzba matky, ktorá by mala byť sprievodcom a interpretom okolitého sveta pre dieťa od narodenia. Trpia syndrómom CAN (týrané a zanedbávané dieťa). Ich vzťahy k okolitému svetu sú primitívne, nediferencované, egocentrické, sú poznačené celkovou neistotou, nedôverčivé, emočne ploché, hostilné, v bežných situáciách agresívne (ak sa im okamžite nevyhovie). Majú zníženú frustračnú toleranciu, reagujú zlostne, agresívnymi výbuchmi. Nebol zoznámený ani minimálny základ v oblasti osvojovania si základných mravných a morálnych hodnôt, ktoré sú základom pre vybudovanie si základnej hierarchie hodnotového systému. Budovanie hodnotového systému od útleho detstva je v živote dieťaťa základom na uchovanie

prijateľného pocitu istoty a bezpečia. Maloleté deti nemajú k matke vybudované žiadne väzby, čo potvrdzujú aj ich prejavy pri doterajších návštevách v CRD (informácia od sociálnej pracovníčky CRD). Matku vnímajú ako osobu, ktorú poznajú, pri jej príchode obidve deti boli voči nej ostýchavé, neisté, po čase boli v kontakte s ňou spontánne, no uisťovali sa o prítomnosti vychovávateľiek CRD. Po jej odchode krátko plakali (čo je prirodzené), no odvtedy sa na matku nepýtajú. K otcovi maloleté deti nemajú vypestované žiadne väzby.

15. Zo správy ÚPSVaR Piešťany, pracovisko Hlohovec zo dňa 06.09.2022 (č.I. 112) vyplýva, že v domácnosti rodičov maloletých boli vykonané opakované šetrenia. Dňa 13.07.2022 v domácnosti na X.Z. X, W. na klopanie nikto neotváral. Z bytu bolo počuť hlasy. S rodičmi sa snažili spojiť telefonicky, ale neúspešne. Neskôr sa s nimi telefonicky spojili, v telefóne bolo počuť oboch rodičov, uviedli, že nebývajú v tej veľkej budove, ale oproti je ulička tam sú ešte miestnosti a tam bývajú, ale aktuálne nie sú doma. Dňa 15.08.2022 v domácnosti, tak ako im uviedli rodičia, nikto neotváral. Dňa 18.08.2022 v domácnosti nikto neotváral. Šetrenie opakovali 2x a zanechali lístok v schránke. Nekontaktovali ich. Suseda im povedala, že oni bývajú doma do 9:00 h a potom až po 14:00 h. Dňa 19.08.2022 v domácnosti nikto neotváral. Na oznámenie rodičia nereagovali. Opakovane bolo rodičom volané. Po opakovanom telefonickom kontaktovaní rodičia uviedli, že sú v práci. Keď sa pýtali, kedy by mohli vykonať šetrenie, uviedli že pracujú cez týždeň - záleží od toho koľko je roboty, ale že dlho a v sobotu a v nedeľu chodia na brigádu do Bratislavy a tam pracujú od 6:00 h do 18:00 h, ale ani to nevedia kedy sa vrátia, šetrenie nebude možné. Rodičia v tomto ohľade nespokupujú. Neumožnili prešetriť pomery. S maloletými deťmi bol vykonaný pohovor a stretnutie v CDR dňa 20.07.2022. Deti boli počas pohovoru uvoľnené, veselé. U profi matky sa cítia dobre, kúpu sa v bazéne, majú kolobežky, bicykel. Počas školského roka chodili aj do škôlky. Komunikácia s profi matkou bola aj o tom, že rodičia často menia telefónne čísla a bývajú v telefonickej komunikácii arogantní. Maloletá P. je túľivá. D. rada pomáha v záhrade. Dievčatá majú v profi domácnosti samostatnú izbu. Uviedli, že D. má veľkú posteľ, P. ešte spáva v postieľke. Majú tam veľa hračiek. P. má problém v škôlke - nechce tam spať. Keď sa deti vrátia od rodičov sú v poriadku, nebýva otázka, kedy opäť prídu rodičia. Na rodičov sa pýtajú sporadicky. Rodičia pri telefonátoch hovoria deťom informácie, ktoré nie sú vhodné (napr. že bude súd, že pôjdu domov a pod.). Čo sa týka ďalších osôb, ktoré by mohli prevziať starostlivosť o maloleté deti, rodičia okrem súdneho pojednávania nespomenuli žiadne také osoby, ani v zariadení sa na maloleté okrem rodičov nik iný neinformoval, nikto iný ich nenavštívil. Nemajú vedomosť o žiadnom rodinnom príbuznom, ktorý by si mohol zveriť deti do náhradnej osobnej starostlivosti.

16. Zo správy CDR R. zo dňa 09.09.2022 vyplýva, že v zariadení je obom deťom od začiatku poskytovaná starostlivosť v prostredí profesionálnej náhradnej rodiny, ktorá je najvhodnejším prostredím pre napĺňanie potrieb traumatizovaného dieťaťa. Zdravotný stav je detí t.č. dobrý, prekonalí opakované len bežné ľahké detské ochorenia. Obe deti absolvujú preventívne prehliadky a je im poskytovaná komplexná zdravotná starostlivosť. Profesionálna náhradná matky pravidelne konzultuje starostlivosť o deti s odborným tímom CDR a vo výchove pod vedením psychológa uplatňuje prvky terapeutického rodičovstva. Deťom je tak poskytovaná komplexná starostlivosť vrátane psychologickú. Aktuálne sú už obe deti na prostredie profesionálnej náhradnej rodiny primerane adaptované a začlenili sa aj do detského kolektívu materskej školy. U oboch detí sa intenzívne pracuje na rozvoji základných vedomostí a rozvoji jemnej a hrubej motoriky. Rýchlo si osvojili a ďalej posilňujú veku primerané sebaobslužné a hygienické návyky. V minulosti popisovaný strach zo zvierat a problémy so zaspávaním sa už v prostredí profesionálnej náhradnej rodiny neobjavujú. Maloletá D. H. X-N. dievča. Jej celkový vývin sa javí disharmonický. Fyzický vývin je primeraný veku. Oblasť intelektových a kognitívnych schopností vo vývine výrazne zaostávala, zrejme v dôsledku zanedbávania a málo podnetného prostredia v minulosti. Od príchodu zaznamenali posun v oblasti slovnej zásoby, jemnej motoriky a kresby. Tiež orientácia v základných číslach, tvaroch, priestore a čase síce zaostáva, avšak postupne napreduje. Maloletá nedokáže identifikovať a pomenovať emócie, hoci už dokáže čiastočne anticipovať dôsledky svojho správania. Viaceré prejavy správania zodpovedajúce syndrómu CAN po upokojení a stabilizácii v rodinnom prostredí ustúpili. Dlhodobu ostávajú v popredí známky desinhibovanej príchylnosti - maloletá si doteraz nenadviazala blízky a dôverný vzťah so žiadnym dospelým členom domácnosti (nie je citovo pripútaná), v sociálnom kontakte nerozlišuje medzi opatrovateľskými osobami a cudzími ľuďmi, prejavuje dôveru k cudzím osobám a vyhľadáva ich blízkosť a pozornosť. Emočne býva uzavretá, menej prejavuje pozitívne emócie. Tieto prejavy svedčia pre neistý typ vzťahovej väzby v rannom detstve. Kompenzácia ranných skúseností je dlhodobým procesom v stabilnom (trvalom) a podporujúcom rodinnom prostredí. Maloletá P. H. X-N. dievča. Fyzický vývin zodpovedá veku. Rozumový vývin

mierne zaostáva na podklade zanedbávania, sociálnej deprivácie a málo podnetného prostredia v minulosti. Pri individuálnom prístupe a pozitívnej motivácii (pochvala) postupne napreduje v základných vedomostiach. V správaní prevládajú prvky ambivalentného pripútavacieho správania ako následky nejstej vzťahovej väzby v minulosti. Citovú väzbu jej čiastočne poskytovala a nahrádzala staršia sestra. Obe deti navštevujú materskú školu v R.. V tomto prostredí sú adaptované, spolupracujú s učiteľkami i s ostatnými deťmi. Občasné vzdorovité prejavy v prostredí materskej školy sú v súlade s anamnézou i ich aktuálnym obrazom a sú zvládnuteľné zvýšene individuálnym prístupom. Efektívne napredujú v rozvoji sebaobslužných návykov i predprimárnych zručností. Maloleté deti D. G. P. majú medzi sebou vytvorený blízky citový vzťah. Najmä mladšia P. vzhliada k staršej D.. Deti sa v poslednom období naučili spolu hrať a deliť sa o hračky. Zároveň deti prejavujú pozitívne city voči rodičom, tešia sa na stretnutia s nimi. Od umiestnenia rodičia navštívili deti podľa dohody (vždy spolu), dňa 18.05.2022 a 16.06.2022. Vždy priniesli deťom veľa sladkostí. Obe návštevy sa uskutočnili v priestoroch CDR a prebehli v pokojnej a uvoľnenej atmosfére. Návštevu, ktorá sa mala uskutočniť 18.07.2022, matka zrušila zo zdravotných dôvodov. Potom sa dlhší čas návšteva neuskutočnila, no rodičia udržiavali ďalej s deťmi telefonický kontakt - raz týždenne. Dohodnutý termín občas nedodržia. Rodičia však boli dôrazne upozornení na potrebu dodržiavania termínu telefonátov. Telefonické kontakty nie sú pre deti až tak atraktívne, nevedia sa plne sústrediť a odbiehajú. V auguste sa návštevy obnovili a realizovali sa 22.08.2022 a 07.09.2022. Rodičia sa počas návštev vždy deťom venujú. Maloletá D. prejavuje nadšenie z každého stretnutia. Mladšia P. je viac naviazaná na matku a bližší kontakt s otcom zatiaľ odmieta, aj keď ju matka k nemu motivuje. Počas návštev obe deti vyžadujú blízkosť matky a nechcú sa od nej vzdialiť. Po posledných návštevách pri rozlúčke obe deti plakali a bolo ich ťažké utíšiť. V správaní oboch detí pretrvávajú známky zanedbávania, avšak ich kompenzácia predstavuje dlhodobý proces v stabilnom (trvalom) rodinnom prostredí, bez ďalších zmien opatrovateľskej osoby. Obe deti sú citovo naviazané na matku, ktorú vnímajú ako svoju hlavnú vzťahovú osobu. Avšak pripútavacie správanie detí nesie znaky zažitej nejstej vzťahovej väzby (ambivalentná/dezorganizovaná).

17. Z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov rodičov zo dňa 13.09.2022 vyplýva, že matka nemá evidovaný žiaden záznam a otec má evidovaný jeden priestupok voči občianskemu spolunažívaniu (podľa § 49 ods. 1 písm. d) zák. č. 372/1990 Zb.), za čo mu bola uložená pokuta vo výške 20,- Eur.

18. Z výpisu otca zo živnostenského registra zo dňa 13.09.2022 vyplýva, že otec má od 01.06.2022 otvorenú živnosť.

19. Z výsluchu matky na pojednávaní vyplýva, že už približne rok bývajú v nájme spolu s manželom (otcom maloletých detí) na X. T. W.. Pravidelné výdavky má za nájom vo výške 400,- Eur mesačne, ktorý platia spolu s manželom. Po prepustení manžela z výkonu trestu odňatia slobody sa k nemu vrátila. Čo sa týka jej pracovnej činnosti v júli 2022 nebola zamestnaná, pretože čakala na vystavenie preukazu na prácu v potravinárstve. V mesiaci september 2022 deklarovala príjem vo výške 800,- Eur v čistom mesačne, pričom by mala nastúpiť do nového zamestnania. Maloleté deti navštevujú v CDR 1 x mesačne, spolu s manželom. Uviedla, že maloletá D. má s otcom vytvorený vzťah, mladšia P. blízky vzťah s otcom vytvorený nemá, nakoľko otec nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody, keď mala 8 mesiacov. Tento by bolo možné budovať a prehľbovať, keby im boli umožnené častejšie návštevy. Návštevy trvajú krátko, pol hodinu až hodinu a nemajú tam priestor na budovanie vzťahu. V minulosti spolupracovala s ÚPSVaR aj s OZ TENENET na podnet ÚPSVaR, ale nakoľko bol covid, táto spolupráca sa už potom nerealizovala. K vedeným trestným konaniam uviedla, že trestné konanie vo veci trestného činu sexuálneho zneužívania maloletých detí, kde ona podávala trestné oznámenie, bolo zastavené, pretože osoba, voči ktorej konanie smerovalo (starý otec maloletých detí z otcovej strany) zomrel. Trestné konanie vo veci trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby je v štádiu vyšetrovania, je tam plánovaný ešte jeden výsluch. Obžaloba zatiaľ podaná nebola. Okrem maloletých detí D. G. P. má ešte staršieho syna Y., ktorý je v procese osvojenia a takisto aj najmladší syn G. Q. je v procese osvojenia, umiestnený v predosviteľskej starostlivosti. Čo sa týka výchovy maloletých detí, pripustila, že riešila veľa vecí krikom, nakoľko je výbušná, ale v prípade návratu detí k rodine, by sa deťom venovala naplno, veci by riešila s kludom a deťom by všetko v prvom rade vysvetľovala. Pokiaľ otec detí nenastúpil do výkonu trestu, všetko bolo v poriadku. V prípade ak by bola v práci, vyzdvihoval by deti zo škôlky alebo vodil do škôlky otec, ktorý je živnostník a ktorý si vie preto svoju prácu prispôbiť. Pomery v domácnosti neumožnili prešetriť z dôvodu, že pracovali. Pracujú aj cez víkend. V prípade, ak by došlo k jej odsúdeniu pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, je tu stále otec detí, ktorý je dobrým otcom a ktorý im vie poskytnúť starostlivosť, pomáhal jej už aj v čase, keď sa deti narodili.

20. Z výsluchu otca na pojednávani vyplýva, že prepustený z výkonu trestu bol dňa 28.06.2021. Aktuálne pracuje na živnosti. Živnostenské oprávnenie má od 01.06.2022. Dňa 24.06.2022 uzavrel zmluvu o spolupráci so spol. Rubble service s.r.o. Galanta, pričom predmetom jeho činnosti je práca v sklade s vozíkom. Príjem by mal byť vo výške približne 2.000,- Eur až 2.500 Eur mesačne. Prácu má od 6.00 hod. do 14.00 hod., avšak pracuje aj dlhšie, aby viac zarobil. Nemá vedomosť o tom, že by bolo voči nemu vedené trestné stíhanie. Pravidelné výdavky má len na nájom. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, ani hnutelnú vec vyššej hodnoty. Jeho vzťah s maloletými bol dobrý. So staršou dcérou má pekný vzťah, privíta ho, keď sa stretnú, pýta sa prečo nemôže ísť domov. S mladšou nemá až taký blízky vzťah, nakoľko mala 8 mesiacov, keď nastúpil do výkonu trestu. Má záujem zabezpečovať výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Šetrenie pomerov neumožnili z dôvodu, že mali veľa práce. Cez týždeň potrebovali dokončiť zákazku, aby dostali výplatu a cez víkend pracovali vo Volkswagene, brigádne, a to tiež bolo potrebné dokončiť. Aj v prípade, ak by sa nakopilo viac roboty, vedel by si ju zabezpečiť tak, aby sa mohol venovať deťom. Maloleté deti navštevujú raz mesačne. Pri návštevách v CDR sa s deťmi hrajú, veľmi s nimi nekomunikujú, nakoľko tam nie je dostatok súkromia. Je tam veľa cudzích ľudí a nemajú priestor na nejakú súkromnú komunikáciu. Doposiaľ žiadnu ďalšiu osobu, do starostlivosti ktorej by mohli byť deti zverené neuviedol, nakoľko je už doma, je prepustený z výkonu trestu a už vie deťom zabezpečiť starostlivosť. Na iné osoby poukazoval v tom smere, že v čase, keď boli deti odoberané z rodiny a on bol vo výkone trestu, vtedy ho nikto nekontaktoval a nedopytoval sa ho. Aktuálne už nemá dôvod uvádzať iné osoby.

21. Z vyjadrenia procesného opatrovníka maloletých detí na pojednávani vyplýva, že aktuálna situácia maloletých detí je taká, že sú umiestnené v profesionálnej rodine prostredníctvom CDR R.. Rodičia deti navštevujú 1x mesačne. Po premiestnení detí do CDR R. bol problém zo strany rodičov, kedy sa dožadovali stretnutí aj mimo dohodnuté termíny, avšak po vysvetlení, toto ustalo a ďalej rodičia využívali stanovené termíny. Maloleté deti sú umiestnené v profesionálnej rodine, kde prosperujú. Trvajú na tom, aby maloleté deti naďalej zotrvali v CDR R. a bola nad nimi nariadená ústavná starostlivosť.

22. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

24. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

25. Podľa § 37 ods. 8 ZR, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

26. Podľa § 44 ods. 2 ZR, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobu, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

27. Podľa § 44 ods. 3 ZR, náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

28. Podľa § 44 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

29. Podľa § 54 ods. 1 ZR, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

30. Podľa § 54 ods. 2 ZR, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

31. Podľa § 54 ods. 3 ZR, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

32. Podľa § 54 ods. 4 ZR, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

33. Podľa § 54 ods. 5 ZR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

34. Podľa § 55 ods. 1 ZR, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

35. Podľa § 55 ods. 2 ZR, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

36. Podľa § 55 ods. 3 ZR, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

37. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

38. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

39. Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

40. Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej

výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

41. Podľa § 81 ods. 2 ZR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

42. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že v danom prípade je jednoznačne v záujme maloletých detí nariadenie ústavnej starostlivosti z dôvodu, že obaja rodičia nemajú doposiaľ vytvorené vhodné podmienky pre výkon osobnej starostlivosti o maloleté deti. Rodičia maloletých žijú v spoločnej domácnosti v prenajatom byte v W., pričom pomery vo svojej domácnosti neumožnili prešetriť. Tvrdenia rodičov, že mali veľa práce a nachádzali sa mimo domácnosť, považoval súd len za účelové, nakoľko o šetrenie v ich domácnosti sa pracovníci ÚPSVaR Piešťany, pracovisko Hlohovec pokúšali opakovane, v rôznych časových intervaloch aj so zanechaním oznámenia. Navyše rodičia boli dopredu upovedomení na potrebu prešetrovania pomerov v ich domácnosti už pri odročovaní pojednávania. Napriek tomu žiadnu súčinnosť v tomto smere neposkytli. Súd preto nemal za zistené do akých bytových podmienok by sa mali maloleté deti vrátiť, a to len nečinnosťou a nespoluprácou rodičov. Rodičia počas výsluchov stále uvádzali, že sú veľmi pracovne vyťažení (čím aj odôvodňovali neumožnenie prešetrovania pomerov), avšak takáto skutočnosť nevyplýva z ich lustrácie v databáze sociálnej poisťovne a ani z odpovedí predchádzajúcich zamestnávateľov rodičov. Pracovné pomery rodičov vždy trvali len veľmi krátky čas (v niektorých prípadoch ani celý mesiac) a posledný pracovný pomer matky bol ukončený zo strany zamestnávateľa v skúšobnej dobe z dôvodu jej neuspokojivej dochádzky. V prípade rodičmi tvrdenej pracovnej vyťaženia nie je potom zrejmé, ako by boli schopní zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti. Avšak primárnym dôvodom, pre ktorý nebolo možné vrátiť maloleté deti naspäť do ich biologického rodinného prostredia je fakt, že voči matke sa stále vedie trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby, kde poškodenými sú maloleté deti, D. G. P.. Ako vyplynulo aj zo znaleckého posudku a aj zo správ vypracovaných Centrom Y., n.o. a CDR R. u detí je rozvinutý syndróm CAN (týrané a zanedbávané dieťa), sú zanedbané, ich vývoj zaostáva o 2,5 až 2 roky (pri veku detí X rokov a X,X roka). Osobností oboch detí sú emočne a sociálne deprívované v dôsledku zanedbaného a málo podnetného sociálneho prostredia.

43. Maloleté deti sa aktuálne nachádzajú v starostlivosti profesionálnej rodiny, ich kontakt s rodičmi je prostredníctvom telefonátov a osobných návštev. Rodičia o deti prejavujú záujem, navštevujú ich pravidelne, aktuálne už v zmysle pokynov pracovníkov CDR. Rodičmi namietaný nedostatok súkromia s maloletými deťmi pri realizácii stretnutí je odôvodnený tým, že matka detí je podozrivá z trestného činu týrania a zanedbávania práve maloletých detí, a preto je pri stretnutí rodičov s deťmi nateraz potrebný dohľad inej kompetentnej osoby (pracovníkov centra, profesionálnej matky, príp. pracovníkov ÚPSVaR). Z predložených dôkazov je zrejmé, že rodičia by mali zefektívniť svoju spoluprácu, či už s odborným tímom z Centra pre deti a rodiny R., kde sú deti umiestnené, ako aj s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, aby si osvojili a prehĺbili svoje rodičovské zručnosti a kompetencie.

44. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania nateraz rodičia nevedia a nie sú schopní zabezpečiť náležitú starostlivosť o výchovu maloletých detí. Svoj účel nesplnilo ani uložené výchovné opatrenie, ktorým boli maloleté deti umiestnené do O. Y., n.o., na dobu šiestich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, t. j. 13.04.2022, a následne neodkladným opatrením umiestnené v Centre pre deti a rodiny R.. Za súčasného stavu je potrebné a v záujme maloletých detí ponechať ich v starostlivosti zariadenia, nakoľko podmienky rodičov na prevzatie starostlivosti o maloleté deti nie sú vyhovujúce (spolužitie rodičov, prebiehajúce trestné konanie voči matke detí, nevhodné podmienky v domácnosti rodičov). Okamžité navrátenie detí do starostlivosti rodičov by z hľadiska bezpečnosti a ochrany nebolo v ich najlepšom záujme. Pre ďalší zdravý psychický a fyzický vývoj a vývin detí je potrebné stabilné a bezpečné rodinné prostredie, ktoré zo strany rodičov aktuálne vytvorené nie je.

45. Vzhľadom na preukázané skutočnosti, keď rodičia maloletých detí si ani doposiaľ nevytvorili vhodné bytové či sociálne podmienky pre život maloletých detí, nevytvorili deťom stabilné prostredie, voči matke

detí je vedené trestné stíhanie a poškodenými sú maloleté deti a rovnako nespĺnilo účel ani nariadené výchovné opatrenie, pričom ani iné rodine blízke osoby alebo príbuzní neprejavili záujem prevziať starostlivosť o maloleté deti, a teda nie je možné zabezpečiť maloletým deťom týmto spôsobom riadnu starostlivosť, mal súd za to, že sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie ústavnej starostlivosti o maloleté deti.

46. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov vo výroku I. nariadil súd nad maloletými deťmi ústavnú starostlivosť, a to podľa § 54 ods. 2 písm. c) ZR, ktorá sa v zmysle § 54 ods. 5 ZR bude vykonávať v zariadení nahradzujúcom starostlivosť rodičov v Centre pre deti a rodinu R., R. XX, v ktorom zariadení sa maloleté deti aktuálne nachádzajú, a to na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu.

47. Nariadenie ústavnej starostlivosti je len dočasným opatrením v prípade, že rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Ak nastanú vhodné okolnosti a pominú dôvody pre ústavnú starostlivosť, môže súd tento druh náhradnej starostlivosti zrušiť. Avšak tu je potrebné podotknúť, že je práve na snahe rodičov, aby vyvinuli potrebnú iniciatívu a svoje podmienky si upravili tak, aby mohli prevziať starostlivosť a zodpovednosť za ich maloleté deti.

48. O vyživovacej povinnosti rodičov súd rozhodol vo výrokoch II. a III. podľa § 62 ods. 3 ZR, keď uložil rodičom maloletých detí povinnosť prispievať na ich výživu k Centru pre deti a rodinu R., R. XX, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Vyživovaciu povinnosť matky na každú maloletú súd určil v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona, nakoľko matka síce deklarovala svoj príjem vo výške 800,- Eur v čistom, avšak nemá žiaden ďalší majetok a ďalšie dve vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom (maloletý Y. a maloletý G. Q.). Uvedené výživné je minimálnou sumou, ktorou je povinný na dieťa prispievať každý rodič bez ohľadu na jeho majetkové pomery. Otec deklaroval príjem zo živnosti 2.000,- Eur až 2.500,- Eur mesačne, pričom vykonáva práce v sklade. Z uvedeného potom vyplýva, že mesačný príjem otca v čistom predstavuje sumu cca 1.500,- Eur (po odrátaní pravidelných odvodov a poistného), ktorú súd pri rozhodovaní o určení výživného považoval za rozhodujúcu. Z uvedeného príjmu otca je potom možné uhrádzať výživné na obe maloleté deti v sume 50,- Eur na každé z detí. Takto stanovené výživné považuje súd vzhľadom k potrebám detí, s prihliadnutím na vek (X G. X,X N.), a tiež k možnostiam a schopnostiam otca pri jeho príjme za primerané. Z týchto dôvodov súd určil výživné v sume 50,- Eur na každé maloleté dieťa.

49. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

51. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku V. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP).

Nakoľko manžel/otec a procesný opatrovník výslovne vzdali práva podať odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku do zápisnice na pojednávaní po vyhlásení rozsudku, prípadné odvolanie niektorého z uvedených účastníkov konania odvolací súd odmietne ako podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 386 písm. b) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolaie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.